
SECTIO OCTAVA.

*Medicamenta per Synthesim, seu ex unitis arte
Chymicâ elementis composita.*

ÆTHERES ET LIQUORES ÆTHEREI ALCOOLISATI, ACIDA ALCOOLISATA,
SALES, SULFURETA, SAPONES, AQUÆ MINERALES ARTE FACTÆ.

I. ÆTHERES ET LIQUORES ÆTHEREI ALCOOLISATI.

Si misceantur simul Acidum et Alcool, debitâ remixtum utrumque quantitate, cautelisque justis adhibitis, ac deinde apto vasorum apparatu stillent, habebuntur aut *Ætherei* dicti liquores, aut *Ætheres* ipsi.

Acida, Sulfuricum, Nitricum, Muriaticum, Aceticumque, raro Phosphoricum, huc usquè sola ad conficiendos Ætheres liquoresque Æthereos adhibita sunt, nec aliis uti solent Medici, nondum autem Phosphorico.

Quod Acido cuilibet nomen, idem quoque Ætheribus ex ipso confectis additum est.

Neque unâ omnes methodo perfici æquè possunt, variis utimur ad singulos artificiis.

Omnibus id commune est, ut sint summè volatiles et rapidissimè conflagrent; undè, lumine averso, transfundere prudentium est. Proprio singuli odore, proprioque sapore discernuntur.

Ab alienis admixtis puros omnino adhibere convenit. Probè obturatis in vasis asservandi sunt, et in frigidissimo loco reponendi.

1. AETHER SULFURICUS.

R Alcoolis (26—56 B°).....} aa 5,000 (1)
Acidi Sulfurici (66 s).....}

Excipiatur primum Alcool retortā vitreā, in quam superius pateat os tubulatum; per hoc infundatur acidum, et agitando permisceatur Alcooli. Tum retorta arenæ imponatur calenti; rostrumque ipsius producatur addito tubo vitreo, longo, cui aptetur, juncturis probè consertis, vas sphæricum, ampulum, cujus ima pars aquæ immergatur perpetuò frigide; ex hoc autem, per ostium tubulatum, infrā liquori stillanti

---

(1) Notandum, quantumvis generalibus numeris hic solam utrorumque rationem indicare fuerit animus, singulorum quantitate, pro lubitu, unicuique augendā aut minuendā, operam tamen malè admodum, si parcā nimis copiā coēant Alcool et Acidum, meliusque omnino successuram, si mensura, quæ quatuor impleant aut quinque bilibres lagenas, aut æquent totidem kilogrammata, ad opus conficiendum adhibeantur.

Si verò minori copiā Ætherem Sulfuricum parare volueris, habeas retortam, excipulum sphæricum retortæ collo aptatum, lagunculas tres, quarum pars dimidia tantùm aquā impleatur; tuboque ad securitatem apparatus inserto, et viâ ab excipulo in lagunculam priorem, ac vicissim ex priore in alteram, indèque in tertiam, per tubos incurvos sub aquam patente, juxta methodum *Woulfianam*, fiat destillatio ut artis est,

pateat exitus in excipula, aut lagunculas, progrediente destillatione commutanda. Ori autem retortæ tubulato inserendum est infundibulum dupli instructum epistomio, infundibulique os inferius non procul absit à retortæ fundo.

His ita dispositis, ignem arenæ submittito, quo citius in retortâ bulliant mixti liquores. Liquor in excipula stillabit, cujus ubi quantitas 1,000 æquaverit, pari ratione sufficiatur novus Alcool in illius locum qui prius Ætheris formâ stilando decesserit; idque repetitis fiat vicibus, donec æqua priori Alcoolis quantitas, scilicet 5,000 adjecta sit. Quod ubi absolutum erit, destillare perget liquor æthereus donec in excipula 7,500 transierint.

Hac arte confectus Æther purior evadet si aliquantulum Potassæ liquidæ ipsi agitando commiscueris, et deinde balnei maris calore destillare curaveris. Quæ primò prodibit tertia totius pars, scilicet 2,500, Æther erit purissimus, cuius erit nota $46 = 56 B^{\circ}$, densitas autem æquabit 758. Talis Æther ad usus medicos habetur purissimus; potest tamen etiam in densitatem usquæ 715 tenuari, scilicet, ad gradum usque $56 = 66 B^{\circ}$ evehi. Pari quantitate sequetur Æther dictus *Alcoolisatus*, $55 = 45 B^{\circ}$, cuius densitas erit 805, et quem olim *liquorem Hoffmanni anodynum* nuncupabant.

NOTA. Si Ætherem *Sulfuricum Alcoolisatum*, seu *Liquorem Hoffmanni* tantummodò obtinere sit animus, misceantur Alcoolis et Acidi pondera, quorum ratio sit 2 Alcoolis et 1 Acidi, et sic destillent. Excipiaturque non interruptè dimidia pars totius, scilicet, ex commixtis Alcoolis 10,000 et Acidi 5,000, habebuntur liquoris Æthorei Alcoolisati 7,500.

2. AETHER NITRICUS.

Si, ut fit aliquoties, speciatim à medico præscribatur
Æther Nitricus, Pharmacopœos ex tempore ipsum methodo
sequentि præparare convenit.

R. Acidi Nitrici (34°)..... Alcoolis (26—36 B°)..... } dā 500

Per os tubulatum infundantur in retortam tripodi ferreo
impositam, cui furnus ita supponatur, ut amoveri facile
possit. Ante tamen quām ignis admoveatur, rostro retortæ
addatur tubus in ventrem ampliatus, tuboque globus vitreus
amplissimus, globoque apparatus quem dixere *de Woulf*,
constans scilicet quinque vel sex vasis, quorum duos trientes
implebit Aqua Soda Muriate satra, ipsorumque vasorum
fundus frigidissimè excipietur cymbiis, mixtis unā glacie et
Soda Muriate plenis.

Tunc modicē incalescat igne supposito retorta, et ad primas
liquoris subservidi bullas, subducto igne, spontē et proprio
motu totum opus perficietur. Quo peracto, quod liquidi in
retortā superest siphunculo eximetur; novaque Acidi et Al-
coolis pondera sufficientur, donec habeatur omnis qui requi-
ritur Æther. Interē Æthereus vapor tuborum ductu aquam
sale fetam permeat supernatantque, et ab eā facile secerni
potest; idemque purior deinde leni calore destillabit in ex-
cipula glacie circumsepta.

Ut asservetur Nitricus Æther, misceatur primum cum
aquā seu lacte calcis, et saepius unam pér diem exagitetur;
deinde transfundatur aquā supernatans, serveturque loco
obscuro, frigido, lagunculis plenis; nec magnā quantitate
parandus est, facile enim, aut sponte, aut modice sub ca-
lore Acidum ab Aleole dissociatur.

Potionibus aquae additus hic *Æther* in Acidum facile vertitur.

Æther Alcoolisatus Nitricus parari potest in vasis Woulfiani apparatus, si in locum Aquæ salitæ Alcoole suffecto, huic *Æther* sese destillando admisceat, donec pondus Alcoolis duplo increverit. Idem æquè paratur, si Alcoolis pars pondere duplex cum simplici Acidi Nitrici simul destillent, neque cura habeatur *Ætheris* prius conficiendi.

Ætheris Nitrici gradus in areometro erit $16 = 26 B^{\circ}$; densitas autem 900,6.

Ætheris autem Alcoolisati gradus $22 = 52 B^{\circ}$, densitas 868,5.

5. ÆTHER MURIATICUS.

(N. R. *Æther Hydrochloricus.*)

R. Acidi Muriatici (25°)

Alcoolis ($50 = 40 B^{\circ}$) aa ..... pondus æquale.

Conjice in retortam vitream arenæ impositam, cui aptetur apparatus destillatorius dictus de *Woulf*.

In primum hujus apparatus excipulum affunde sufficientem quantitatem aquæ ad duodecim aut quindecim usq; gradus calentis, altero et sequentibus excipulis, si plura addidisse libuerit, vacuis, altioris multò quam latioris formæ, glacie circumdatis. Sic destillent mixti liquores lepi igne. Gaz *Æthereum* in prius excipulum transiens, ibi sese Acido et Alcoole liberabit, in posterioribus refrigerescet; liquidi formam induet, et erit *Æther Muriaticus*, in vase accuratè clauso et loco frigido reponendus.

Si in secundum excipulum Alcoolem immiseris, huic Gaz *Æthereum* admiscebitur, atque ubi pondus Alcoolis duplo increverit, *Æther Alcoolisatus Muriaticus* habebitur.

Æther autem purus ad areometrum gradus notabit 16=26 B⁴. Densitas erit 900,6.

Æther Alcoolisatus notabit 22=52 B⁴; ejus densitas erit 868,5.

4. ÆTHER ACETICUS.

R.	Alcoolis (50=40 B ⁴)	.....	5,000
	Acidi Acetici (10 ⁸)	.....	2,000
	Acidi Sulfurici (66 ⁸)	.....	625

Immittantur primò in retortam vitream Alecool unāque Acidum Aceticum.

Addatur postremò Acidum Sulfuricum, motāque retortā, omnia intimè commisceantur : excipulum deinde aptetur retortæ, interposito tubo in ventrem ampliato. Tum, igne sensim aucto, destillent donec transierint in excipulum liquoris stillatitii..... 4,000

Huic liquori modica quantitas Subcarbonatis Potassæ agitando commisceatur, quiescat, ut subsidat subcarbonas, transfundatur liquor, destilletque de nuò ut purioris Ætheris excipiatur quantitas æquans. 3,000

Hujus nota erit 15=25 B⁴, densitas 917.

Alio quoque modo parari potest Æther idem, non adhibito Acido Sulfurico.

Sumentur scilicet Acidi Acetici (10⁸) et Alcoolis (50=40 B⁴) pondera æqualia; misceantur intimè; destillent ad dodrantem totius: liquor qui destillavit in retortam refundatur, destilletque iterùm; tertiâ similiter vice et refundatur et destillet, ac demùm quartâ vice. Tunc, ut suprà diximus, post admixtum Potassæ subcarbonatē destillet, et habebitur purissimus Æther Aceticus.

ACIDA ALCOOLISATA , VULGÒ *DULCIFICA-*
TIA DICTA.

1 ACIDUM NITRICUM ALCOOLISATUM.

R	Alcoolis (26=36 B ⁴).....	560
	Acidi Nitrici (34 ⁸).....	120
Misce in <i>matratio</i> , et exceptum liquorem lagunculis probè obturatis serva ad usum. Odor hujus Acidi Aleoolisati facile fit Æthereus , et affinis odori malorum redolentium.		

2. ACIDUM MURIATICUM ALCOOLISATUM.

R	Acidi Muriatici (22 ⁸).....	120
	Alcoolis (26=36 B ⁴).....	360
Misce et serventur ut supra.		

3. ACIDUM SULFURICUM ALCOOLISATUM , VULGÒ *EAU*
DE RABEL.

R	Acidi Sulfurici puri (66 ⁸).....	120
	Alcoolis purissimi (26=36 B ⁴).....	360
Misce in <i>matratio</i> et serva ad usum. Temporis lapsu odor hujus misturæ vertitur in Æthereum.		

II. SALES.

NORMÆ GENERALES AD QUAS EXIGI DEBET PRÆPARATIO
 SALIUM.

Normæ istæ ad sequentes referri possunt :

1°. Acidorum sinceritas et eorum corporum quibuscum

inire connubium debent Acida, omnibus modis probanda est.

2°. Cum siccitas corporum huic officiat connubio, una saltem ex uniendis materiis liquida sit necesse est.

3°. Si neutra salium conficiendorum pars excedere debet, scilicet sal si neutrum perfectè habendum est, ipsius perfectio probanda est Tincturis aquosis florū cœruleorum, ut Violarum, Crotonis tinctorii, quem vulgo dicunt *Heliotropium* (*Gallicè Tournesol*), Malvæ, etc., aut Chartis cynocephalorum dictarum plantarum colore infectis.

4°. Connubio hoc ritè peracto, solutio salis percolanda est. Vaporabit eadem in vase argenteo, vitro, aut fictili siliceo, faventino, vel porcellaneo, donec crystallis depnendis aptus videatur liquor. Si tamen sali constituendo, aut cuprum, aut ferrum, aut plumbum inservierint, cum preis cupreum, ferreis ferreum, plumbeis denique plumbum committi poterunt vasis.

5°. Ubi crystalli mox formandæ sunt, solutio salina respondenda est in loco tranquillo, subfrigido, nisi salis ea sit natura, ut aëris in se humorem contrahat; quæ conditio si adfuerit, ut crystalli benè informentur, requiritur vaporatio ad extremam densitatem, aërisque ambientis intensior calor, qui lentè ad frigidorem deducendus est.

Similiter et ii sales qui crystallos non ponunt, nisi ad extremam densitatem adducta sit solutio, ut fit in *Tartrate Potassæ*, etiamsi humorem aeris non contrahant, in aere calido reponi debent, tectisque in vasis, ut servetur ea fluiditas in quâ liquidi lento ponendis crystallis impe-

dimento non sit. Simili cautelā habentur quoque in officinis sacchari crystalli perfectiores.

6°. Ubi cessant crystalli, liquor superfluos transfundus est, vaporabitque denuò, ut crystallorum nova copia subsidat; quod fiet tamdiù, dum aptus ponendis novis crystallis liquor videbitur.

7°. Ubi crystalli secesserint omnes, superest ut puriores et sinceriōres habeantur. Hoc ut fiat, solutis in aquā purissimā salibus, et percolatā solutione, nova instauretur vaporatio, et cætera, ut dictum est, conficiantur.

8°. Inter crystallos eæ tantū seponendæ sunt, quarum sinceritas omnibus notis comprobata et absoluta videbitur.

9°. Sales, qui ægrè admodūm, quia facile deliquescent, in crystallos formari valent, aquā soluti, ad siccitatem usquè vaporent necesse est, et inter vaporandum continuò agitari debent.

Tali industriā indiget præsertim Acetas Potassæ et alia similia.

10°. Sales quorum crystalli aëris humorem facilius in se trahunt, aquā solutionis totā extillando penitus exhaustā, vasis excipiendi sunt purissimis, perfectè clausis. Eadem cura adhibenda est ad servandas crystallos quorum in aëre superficies, ut aiunt, efflorescendo deteritur.

11°. Qui sublimes feruntur in altum sales, quales sunt Murias uterque Mercurii, Murias Ammoniæ, etc., indigent ut sublimatio semel facta iteretur, ut sublimatus sal omni prorsus vitio careat.

12°. Omnes quicumque venales vulgo prostant, purgandi sunt sedulo sales, ut apti fiant ad usum pharmaceuticum.

1°. MURIATES, NUPERRIMÈ *CHLORURETA* AUT
HYDROCHLORATES.

1. MURIATIS SODÆ PURGATIO.

(N. R. *Chloruretum Sodii.*)

R. Muriatis Soda venalis..... *quantum opus est.*

Solvatur in quantitate aquæ sufficiente. Liquor coletur, vaporetque leni calore, ut crystalli inter vaporandum coalescant, exemptaque, simul ac concrescunt, aquâ frigidâ eluantur, et sic purissimæ evadant.

2. MURIAS POTASSÆ.

(N. R. *Chloruretum Potassii.*)

R. Subcarbonatis Potassæ..... *quantum opus est.*

Solvatur in aquæ sufficiente quantitate : cola, affunde Acidi Muriatici purissimi quantum est satis, ut saturetur Potassa:cola iterum; vaporet liquor donec gradum notet 30. Reponatur demum ut crystalli concrescant.

Æquè sal idem obtinebitur, si, vel Sulfas Potassæ, vel Tartras, admixto Muriate Calcis, sua cum ipso elementa permutaverint; idem quoque erit exitus, si Muriati Ammonie admixtus Potasse Carbonas Potassam Acido Muriatico suam suppeditaverit.

5. MURIAS POTASSÆ HYPEROXYGENATUS.

(N. R. *Chloras Potassii.*)

Si Gaz Acidum Muriaticum Oxygenatum , quod *Chlorum* dicunt , eâ methodo et formâ expediās quæ descripta est , pag. 194 , et Gaz sic expeditum , mediante eodem apparatu , excipiatur Potassâ aquâ solutâ (V. *Potassa liquida* , pag. 208) ; tunc ad fundum subsidet Murias Potassæ Hyper - oxygenatus , in formâ lamellarum nitentium ; quem si solvas de nuò , in crystallos puriores concrescat , lagunculis includendas probè obturandis .

4. MURIAS AMMONIÆ PURUS.

(N. R. *Hydrochloras Ammoniæ.*)

R. Muriatis Ammoniæ venalis..... quantum opus est .
Solvatur in aquâ sufficienti quantitate ; solutio colata vaporet , leni igne , donec ipsi pellicula innatet , et seponatur ut in crystallos concrescat .

5. MURIAS CALCIS.

(N. R. *Chloruretum Calcii.*)

R. Carbonatis Calcis..... quantum opus est .
Ipsi Acidum Muriaticum affunde , donec in bullas casset effervescere . Murias sic paratus aquâ solvatur , coletur , vaporet ad siccitatem usquæ ; aut si in crystallos solidescere malueris , vaporet ad densitatem 40 graduum , et seponatur . Concretas sic crystallos , aquâ quam celerrimè exstillando prorsùs exhaustâ , in vase perfectè obturato servabis .

Simili arte parari potest ex Magnesiæ Carbonate Murias Magnesiæ. (N. R. *Chloruretum Magnesii.*)

Potest etiam ex Ammoniæ Muriate, dum, ope Calcis aut Carbonatis Calcis, vel Ammonia liquida, vel Ammoniæ Carbonas destillando extrahuntur, Murias Calcis obtineri, ubi Acidum cessit in Calcem. *V. pag. 209, n° 11.*

6. MURIAS BARYTICUS.

(N. R. *Chloruretum Barii.*)

R. Sulfatis Barytici.....	240
Carbonis è ligno parati.....	60

In pulverem trita conjiciantur in crucibulum, igne vehementi exurantur per duas horas, materiam (quæ tunc Sulfuretum est Barytæ) è crucibulo extractam aquâ stilatâ calenti solve, cola, et cautè admodum super affunde

Acidi Muriatici..... *quantum satis.*

Scilicet donec amplius non effervescat liquor, et ad plenam Sulfuris præcipitationem: liquorem iterum cola, vaporet ad pelliculam et seponatur, ut in crystallos concrescat.

Aquè, et forsitan melius, sal idem obtineri valet, si conjiciantur in crucibulum 4 partes Sulfatis Barytici, Muriatis Calcis 4, et una tantum Carbonis; simulque igne forti incandescent; solvatur deinde materies, et cætera, ut supra dictum est, perficiantur.

Hæc autem convenit ut fiant cælo aperto et aëre liberius circumfluente.

SOLUTIO MURIATIS BARYTICI.

Ut omne vitetur periculum in usu medico Muriatis Barytici, expedit ut, non nisi aquâ solutus, exhibeatur, ne ex balance minus accuratâ facilis irrepatus error; adeoque solutio habebitur Muriatis Barytici sic parata:

R. Muriatis Barytici.....	10
Aqua stillatæ.....	50
Solutio Muriate liquor percoletur et servetur ad usum.	
<i>N. B.</i> Nulli requirenti concedendus est iste liquor, nisi ex legitimâ præscriptione, justoque chirographo.	

7. MURIAS FERRI.

(N. R. *Proto-Chloruretum Ferri.*)

R. Scobis Ferri.....	<i>quantum opus est.</i>
Exceptam ampullâ vitrâ, Acido Muriatico gradi 22 no-	
tante quantum sufficit affuso, dissolve penitus.	
Solutionemcola: vaporet ad siccitatem; serva in vase per-	
fectè clauso.	
Si <i>MURIATEM FERRI SUBLIMATUM</i> res agenda re-	
quirat, ut fit in conficiendâ <i>Tincturâ de Muriate Ferri</i>	
<i>Æthereâ alcoolisatâ</i> (<i>V.</i> pag. 153), Muriatem Ferri, ut	
modò dictum est, exsiccatum in crucibulum conjicies, in-	
verso alio crucibulo contectum, juncturis luto obseratis;	
que, cùm igne ardenti per horas duas satis incaluerint,	
frigefacto apparatu, invenies salis partem sublimem supe-	
riori crucibulo inhærentem.	
Quam detractam servabis in lagunculâ probè obturandâ.	

8. MURIAS AMMONIÆ ET FERRI.

R. Muriatis Ammoniæ.....	360
Muriatis Ferri	120
Solvantur simul in aquæ sufficienti quantitate.	
Mediante modico calore vaporent ad siccitatem.	
Materies exsiccata excipiatur fictili cymbio, cui aliud in-	

versum imponatur angusto foramine pervium , oris luto junctis; imponatur arenae balneo , sensimque incalescat apparatus, ut Murias sublimis ad superiora feratur; quo facto, decutiatur sal à superiori cymbio, et servetur in vasis perfectè clausis. Salem hunc sublimatum vocabant olim *Flores salis Ammomaci Martiales*.

Nota. Non æquè semper, pro variâ ignis vi, unum et alterum sal, servatâ utriusque proportione simul sublimantur; adeòque certior erit et justa magis utriusque mistio, si tantummodo soluta materies vaporando siccetur.

9. MURIAS HYDRARGYRI DULCIS, SUBLIMATUS, OLM
MERCURIUS SUBLIMATUS DULCIS.

(N. R. *Proto-Chloruretum Hydrargyri.*)

R• Muriatis Hydrargyri Oxygenati (N. R. *Deuto-Chloruretum Hydrargyri*)..... 480
Hydrargyri purissimi..... 500

Murias teratur in mortario marmoreo, pistillo ligneo vel vitreo , cum sufficienti¹ quantitate aquæ stillatae , ut fiat massa , cui addatur Hydrargyrum , teraturque simul, donec Hydrargyri nihil supersit quod visu possit percipi ; massa lenissimo calore exsiccata , excepta ampullis vitreis , arenae collo tenui immersis , sublimetur. Quo peracto fractisque ampullis, ut plerumque aliqua Mercurii pars adhuc libera materiae sublimatae inhæret, teratur sublimeturque iterum atque iterum; ac demum toto in Muriatem verso Mercurio, suprà porphyriten in pulverem subtilissimum redigetur massa , aquâ stillata calente abluetur , siccabitur , servabitur ad usum.

Non alia est præparatio ejusdem Muriatis quam celebrarunt veteres variis nominibus, *Calomelas*, *Panacea Mercurialis*, *Aquila alba*, etc.

10. MURIAS MERCURII DULCIS MEDIANTE AQUA
SUBTILISSIME DIVISUS.

JUXTA METHODUM JOSÆ JEWEL.

(N. R. *Proto-Chloruretum Hydrargyri.*)

R. Muriatis Hydrargyri dulcis..... quantum opus est.

Ingeratur in retortam fictilem siliceam, collo latiori, brevi, luto undique loricatam; collum autem vase fictili, crustâ obtecto vitreâ, vel porcellaneo aquâ plenis excipiatur. Utrumquè, hinc indè, igne supposito, incandescent, et retorta ut sublimetur sal, et vas fictile ut bulliat aqua; tum, intermixtis hinc et indè Muriatis et aquæ vaporibus, Hydrargyri Murias, aquâ exceptus, in pulverem albissimum et mirè subtilem divisus subsidet, quem in umbrâ siccatum ad usum servabis.

11. MURIAS HYDRARGYRI SUBOXYGENATUS PRÆCIPITA-
TIONE PARATUS, VULGÒ PRÆCIPITATUM ALBUM.

(N. R. *Proto-Chloruretum Hydrargyri.*)

R. Hydrargyri..... quantum opus erit.

Solvatur lenissimo calore in Acidi Nitrici 20 gradus notantis..... sufficienti quantitate.

Solutione peractâ, affunde Muriatem Soda solutum purissimum, donec nihil amplius subsidat.

Liquorem cola et præcipitatum pulverem elue, donec aqua nullum contraxerit saporem. Residuus pulvis in trochiscos informetur, quos in umbrâ siccabis.

12. MURIAS HYDRARGYRI OXYGENATUS, VULGO *SUBLIMATUS CORROSIVUS*, ET IPSIUS SOLUTIO DICTA *AQUA SWIETENII*.

(N. R. *Deuto-Chloruretum Hydrargyri.*)

R	Sulfatis Acidi Hydrargyri non loti.....	480
	Muriatis Sodaे	480
	Oxidi Manganesii nigri.....	450

Misce intimè, conjice in *matratium* imâ parte planum , cuius dimidia pars tantum impletatur, et quod arenæ immergeſ collo tenūs; incalſcat ſenſim, donec ſublimatum ſal totum ſuperiora petierit.

SOLUTIO MURIATIS HYDRARGYRI OXYGENATI, DICTA
VULGO *AQUA SWIETENII*.

R	Muriatis Hydrargyri Oxygenati.....	o ,5
	Aquæ stillatæ.....	450 ,0
	Alcoolis (26=56B ¹).....	50 ,0
	Solvatur in Alcoole Murias, et aquæ commisceatur. Li-	
	quidi totius Murias erit pars millesima.	

Potest etiam, si vulgaribus mensuris placeat uti, ſic ratio ſolutionis ejusdem institui, ut ſolvendis Muriatis prædicti granis octo, adhibeantur Aquæ stillatæ unciaæ quatuordecim et ſemis, et Alcoolis uncia una et ſemis.

Uncia tunc liquidi ſingula tenebit Muriatis Hydrargyri granum ſemis.

Notandum autem nec *Muriatem Hydrargyri Oxygenatum ipsum*, nec etiam *solutum*, cuiquam requirenti esse concedenda, nisi ex legitimâ præscriptione justoque chirographo.

13. MURIAS MERCURII OXYGENATUS ET AMMONIÆ.

(N. R. *Deuto-Chloruretum Hydrargyri*, et *Hydrochloras Ammoniae.*)

Si Muriati Mercurii, ut modò dictum est parato (p. 259), admisceatur æqua Muriatis Ammoniæ quantitas, his vel solutis simul, vel sublimatis, fiet sal triplex, facilius in aquâ solvendum, quod dicere licebit, *Muriatem Ammoniaco-Mercuriale*, olim *sal Allembroth*.

14. DEUTO-MURIAS STIBII SUBLIMATUS, VULGÒ BUTYRUM ANTIMONII.

(N. R. *Chloruretum Stibii.*)

R	Stibii purissimi.....	180
	Muriatis Hydrargyri Oxygenati, seu Sublimati corrosivi.....	480

Seorsim utrumque terantur in pulverem tenuissimum in mortario vitreo; misceantur eelerrimè: destillent ex retortâ vitrâ brevioris et latioris colli, supra arenam, calore gradatim increscente. Deuto-Murias Antimonii destillans glaciei in modum solidescet; liquandus admoto carbone ardente, si fortè in collo retortæ concreverit. Sic exceptus Murias in vase perfectè obturato servetur.

15. MURIAS AURI.

(N. R. *Chloruretum Auri.*)

R. Auri purissimi in laminas exiles complanati et in frustula dissecti.....	100
Conjiciantur in phialam aut <i>matratium</i> minimæ amplitudinis. Affundantur deinde	
Acidi Nitro-Muriatici, constantis ex Acidi-Nitrici (32 ^g) parte unâ, et Acidi Muriatici (22 ^g) partibus duabus.....	500

Phiala imponatur arenæ modice calenti, ibique perstet,
donec dissolutum omnino sit Aurum. Tum liquor excipiatur
patellâ vitreâ, aut porcellaneâ, vaporetque ad siccitatem, sed
lenissimo calore, ne Aurum liberetur Acido, et in metallum
vertatur.

Sic paratus Auri Murias servetur in vase vitro, crystal-
lino obturaculo, loco luci impervio. Potest etiam idem as-
servari aquâ itâ solutus, ut, ratione salis ad aquam apprimè
perpensâ, justa ipsius dosis pro lubitu ministrari possit. Huic
liquori addetur non nihil Muriatis Sodæ. Nulli autem conce-
dendus est, nisi ex præscriptione justo notatâ chirographo.

2º. SULFATES.

1. SULFAS POTASSÆ.

(N. R. *Deuto-Sulfas Potassii.*)

R. Carbonatis Potasse.....	<i>quantum opus erit.</i>
Solvatur in aquæ quantitate duodecies majori. Liquor percolatus excipiatur vase fictili siliceo, ipsique affunda- tur Acidi Sulfurici, notantis 20 gradus, tantum quantum sufficiet ut saturetur Potassa. Cola iterum, vaporetque in ar-	

genteo caldario, donec pellicula tenuis innatet. Lentè tūm frigescat, ut concrescere possit in crystallos albicantes et justæ figuræ.

N. B. Minoribus impensis idem sal haberi potest, si aut Potassæ Carbonate, aut etiam Calce ipsâ saturetur Sulfas Potassæ Acidus, quem residuum tenet retorta, post Acidum Nitricum è Nitro, mediante Acido Sulfurico, extractum.

Quo facto, soluta materies aquâ bulliente coletur, vaporet, et ad crystallos lentè formandas, ut dictum est, reposatur.

2. SULFAS SODÆ.

(N. R. *Deuto-Sulfas Sodii.*)

R. Crystallorum Carbonatis Sodæ.. quantum opus est.

Solvantur in aquæ sufficienti quantitate. Solutis affunde Acidum Sulfuricum notans 20⁸, donec ipso satura sit Soda.

Liquor colatus vaporet, donec idem bulliens notet in areometro gradus 25.

Transfundatur in vasa parùm alta, atque itâ patentia, ut magna liquoris superficies aëri subjiciatur. Sic enim formæ perfectioris crystalli concrecent.

Si crystallos autem voles et tenuiores et nivearum instar implicatas, excipietur altioribus vasis liquor, atque idem spatulâ ligneâ dûm frigescet exagitabitur.

Sal idem obtineri quoque valet, si Carbonate Sodæ, aut ipsâ Calce, saturetur sal acidulum residuum ex Muriate Sodæ, undè, mediante Acido Sulfurico, Acidum Muriaticum elicitum fuit. Sal, hâc methodo paratum, aquæ bullientis quantitate sufficienti solutum, colato liquore, in crystallos concrebet solito artificio.

Sal idem venale prostat ex fontibus saliniis Lotharingiae, post Muriatis Soda præparationem residuum, et notum est nomine *Salis Epsamensis Lotharingici*; sed istud, minime sincerum, indiget ut solvatur denuo, et in crystallos coalescat hæc arte puriores.

Servari debet *Sulfas Sodæ* in vasis perfecte obturatis.

5. SULFAS MAGNESIÆ PURUS.

R Carbonatis Magnesiae..... quantum opus est.

Redigatur in pulverem, excipiatur vase vitro aut porcellaneo, ipsique affundatur Acidi Sulfurici notantis gradus 15, quod saturando sufficiat. Tunc bulliat leniter liquor, coletur, vaporet, atque ubi gradus in areometro 25 attigerit, reponatur in loco frigido, placidoque: sic habebuntur crystalli majores, justæque figuræ; si autem malis tenuiores et confusè implicatas, ut vulgò venalibus similes apparent, exagitandus identidem erit liquor, donec sal concreverit.

Ex eodem autem sale, vulgò venali, quod *Epsamense* aut *Sedlitzense* vocant, sed minime sincero, si purum habere volueris verum *Magnesiæ Sulfat*em, solvatur illud in aquæ quantitate sufficienti, vaporetque, donec bulliens liquor notet gradus 50; coletur et reponatur ut crystalli concrescant. Eas autem tantum excipies quæ primæ concreveront. Sequentes eadē iterū methodo purgari indigent, ac demum ubi eò ventum est, ut liquor residuus nullâ arte in crystallos possit coalesceere, dimittendus est, nihil enim ipsi inest nisi Murias Magnesiae, qui concrescere nequit.

4. SULFAS ACIDUS ALUMINIS ET POTASSÆ PURUS.

(N. R. *Super-Sulfas Aluminii et Potassii aliquoties insuper et Ammoniac.*)

R. Aluminis vulgò venalis quantum licet purissimi....
..... *quantum opus est.*

Solvatur in aquæ bullientis dupli, triplici quantitate.
Cola, sepone, ut crystalli concrescant; eas, ut potè adhuc-
dum impuras, solve denuò ut puriores habeantur.

5. SULFAS FERRI VIRIDIS.

(N. R. *Proto-Sulfas Ferri.*)

R. Scobis Ferri purissimæ..... *quantum opus erit.*

Conjice in vas fictile latè patens; affunde sensim Acidi Sul-
furici duplum, notantis gradus 20; ubi materies effervescere
cessaverit, plenè solutam effunde in Ferreum caldarium,
in quo vaporet, donec notet in areometro gradus inter 50
et 52. Post aliquam quietem elutriatum liquorem sepone, ut
in crystallos solideseat, quas, solutas iterùm et percolatas,
iterum quoque sepones, ut indè habeantur crystalli puriores.

Sulfas Ferri vulgò venalis, Sulfate Aluminis et Sulfate Cu-
pri inquinatus, purgari potest, si solutus bulliat cum Ferri
Scobe purissimâ, ac deindè colatus vaporet et ad crystallos
seponatur, ut artis est.

Crystalli, ubi extillaverit aqua, siccæ in vasis perfectè ob-
turatis servandæ sunt.

6. SULFAS CUPRI CÆRULEUS.

(N. R. *Deuto - Sulfas Cupri.*)

R Scobis Cupri..... *partem unam.*
 Acidi Sulfurici (66*)..... *partes duas.*

Utraque materies, ne acidi sulfurosi vapor pulmoni infestus sit, ingeratur in retortam vitream, arenæ imponendam; colloque aptetur *matratuum*, ore tubulato patens, cui tubus ad securitatem unus inseratur, et alter inflexus cuius crus alterum in lagunculam aquâ ad dimidias plenam immagratur; incalescat retorta ad Cupri solutionem. Acidum Sulfuratum emanabit, lagunculâ excipiendum. In retortâ autem supererit fusca materies salina, aquæ quantitate sufficienti solvenda. Liquor colatus vaporet, donec notet gradus 30; atque ubi refrigeruerit, in crystallos cœruleas egregiè figuratas concrescat.

Sic vulgò non paratur Sulfas Cupri, sed frequentius ex Sulfate venali, purgato ut artis est.

7. SULFAS CUPRI ET AMMONIÆ.

(N. R. *Deuto - Sulfas Cupri et Ammoniae.*)

R Sulfatis Cupri in pulverem redacti.....
 ..... *quantum opus erit.*
 Huic in vase vitro sensim addatur
 Subcarbonatis Ammoniae liquidi.... *quantum sufficit.*

Donec materies viridis, quæ præceps fundum petit, omnino soluta sit.

Liquori cyaneo adde parem et ultrâ Alcoolis quantitatem; quo facto, crystallos è liquore excussas, valde cœru-

leas , nullo admoto calore exsicca , et serva in vase vitro
accuratè clauso.

8. SULFAS ZINCI.

R. Acidi Sulfurici (20e)..... *quantum opus erit.*

Acidum excipiat patellā vitrē aut porcellancā arenæ
imponendā.

Incalescat modicè , et addatur per vices Zincus in micas
divisus purissimas.

Liquorem saturum , adhuc calentem , postquam additā
aquā ipsum aliquantulum dilueris , cola , vaporet deindè et
ad crystallos seponatur.

N. B. Sulfas Zinci vulgò venalis plerumquè admixto Sul-
fate Ferri aliquantulum inquinatur ; quem purum habebis
exurendo , solvendoque pluries , pluriesque ad crystallos
deducendo.

9. SUBSULFAS HYDRARGYRI PEROXYDATI , SEU TUR-
BITH MINERALE.

(N. R. *Sub-Deuto-Sulfas Hydrargyri.*)

R. Hydrargyri purissimi..... 2,000
Acidi Sulfurici (66e)..... 2,500

Ingeratur Mercurius in retortam fictilem siliceam lori-
catam ; super ingeratur Acidum : retorta furno imponatur
fornice tecto , aptetur collo tubus inflexus , cuius alterum
crus aquæ immergatur. Ignis ardeat , donec Acidum Sulfu-
ricum nullum ferè emanet.

Frigescat retorta , è quā eximatur massa salina albicans ,
quam in mortario vitro teres , pluriesque elues aquā stillatā

calente, et pulverem flavescentem subsidentem siccabis leni calore, servandum in usus.

3°. NITRATES.

1. NITRATIS POTASSÆ PURGATIO.

(N. R. *Deuto-Nitras Potassii.*)

R • Nitratis Potassæ post cocturam tertiam vulgò venalis	
.....	2,000
Aquæ bullientis.....	1,000
Soluto sale, coletur liquor et seponatur, ut crystalli concrescant.	

2. NITRAS POTASSÆ FUSUS SULFATIS PAUXILLO
MIXTUS, SAL PRUNELLÆ, VEL CRYSTALLUS MINE-
RALIS VULGÒ DICTUS.

R • Nitratis Potassæ repurgati.....	128
Conjice in crucibulum igni impositum; Nitrate liquefacto, injice per vices Sulfuris sublimati.....	
Deflagratione peractâ, crucibulo parumper refrigerato, Nitratem in patinam effunde, itâ hinc indè versandam, ut sal fusum et defluens in tabellam refrigeratum concrescat. Exemptum et frustulatim diffractum serva.	

3. NITRAS HYDRARGYRI IN CRYSTALLOS CONCRETUS.

(N. R. *Proto-Nitras Hydrargyri.*)

R • Hydrargyri pari.....	120
Acidi Nitrici (28°).....	240

Mediante modico calore dissolvetur Acidò major pars Hydrargyri, liquor exceptus vaporet, et seponatur ut in crystallos albicantes concrescat.

Ex hoc Nitrate parari quoque potest, ut jam dictum est, Mercurius præcipitatus niger, vulgò *Mercurius Hahnemanni solubilis*, cuius præparandi modum, sub n° 11, inter Oxyda, pag. 217, descripsimus.

4. NITRAS HYDRARGYRI LIQUIDUS, vulgò *AQUA MERCURIALIS.*

(N. R. *Deuto-Nitras Hydrargyri aquā solutus.*)

R •	Hydrargyri, ut artis est, purificati.....	120
	Dissolve in <i>matratio</i> , mediante leni calore, in Acidi	
	Nitrici (53 ⁵).....	150
	Solutione peractā affunde aquae stillate.....	900
	Post aliquot dies, cola et serva ad usum.	

5. NITRAS ARGENTI IN CRYSTALLOS CONCRETUS.

R •	Argenti purissimi.....	120
	Exceptum vase vitreo, vel porcellaneo dissolve	
	in Acidi Nitrici purissimi (53 ⁵).....	240
	Vaporet liquor igne leni ad quartæ partis consumptionem.	

Sepone ut Crystalli concrescant.

Quod superest liquidum vaporet iterum et seponatur; et sic pergas, donec quidquid Crystallorum haberi potest concreverit.

6. NITRAS ARGENTI FUSUS, vulgò *LAPIS INFERNALIS.*

R• Nitratis Argenti exsiccati..... *quod volueris.*

Conjice in crucibulum argenteum aut porcellaneum amplum; leni igne tumet primum materia, postea detumescit; demum, aucto igne, instar olei liquescit.

Effunde illicè in modiolum fusorium (Gallicè *lingotière*), prius calefactum, seboque litum.

Concreta massa eximatur, servetur in vase probè obturato, et in loco sicco reponatur.

4°. ACETATES.

2. ACETAS POTASSÆ, DICTUS TERRA FOLIATA TARTARI.

(N. R. *Acetas Potassii.*)

R Sub-Carbonatis Potassæ..... quantum opus erit.

Injiciatur per vices in Aceti stillatitii, vel Acidi Acetici, quantum sufficit ad plenam sub-carbonatis saturationem; cola.

Vaporet liquor in Argenteo caldario; et ubi dodrans pars circiter vaporaverit, frigescat quod superest, positoque sedimento inutili, transfusus latex denuò incalescat, et addito etiamnùm Acido Acetico aliquantulo, vaporet demum ad siccitatem, assiduè agitando.

Sal sic paratum in lagunculam ritè obturata congreratur, et servetur ad usum.

N. B. Quidam, ut Acetatem hunc obtineant albissimum, liquorem, postquam ad dimidias vaporavit, calidum in carbones è lignis paratos, suprà idoneum colum dispositos, conjicere amant, et sic percolare, alieno colore prorsus liberum.

2. ACETAS SODÆ, DICTUS TERRA FOLIATA MINERA.

LIS. (N. R. *Acetas Sodii.*)

R Sub-Carbonatis Soda Crystallorum, quantum opus erit.

Affunde per vices Aceti stillatitii, quod satis est ut Carbonas sit plenè satur.

Liquor colatus vaporet in vase argenteo, donec areometri gradum 32 attigerit, aut ipsi pellicula obducatur; tunc quiescat, ut, dum frigescet, Crystalli concrecent; quas, plures solutas pluriesque concrecentes, habebis tandem purissimas.

5. ACETAS AMMONIÆ LIQUIDUS.

R. Acidi Acetici purissimi gradus 3 notantis.... 480
Sub-Carbonatis Ammoniae concreti circiter..... 50
Scilicet quantum sufficit ut Acidum plenè saturum evadat.

Incalescat leviter Acidum in pelle argenteâ, aut in cucurbitâ balneo maris impositâ: tunc, addito per vices, ad saturationem usque, Sub-Carbonate Ammoniae, liquorem cola et serva in lagunculis perfectè obturatis.

Liquor autem sic paratus colore expers esse, nullatenus Acidus, et in areometro gradum 3 attingere debet, densitatem nempe 1,056 aequalem.

DE SPIRITU IPSO, SIC DICTO, MENDERERI.

Notandum tamen, si salem velis ipsum quem nuncupare *Spiritum Mendereri*, tunc non Sub-Carbonate Ammoniae purum, sed *Subcarbonatum Ammoniae Oleosum Pyrogenaeum*, qualem suppeditat destillatio *Cornu Cervi*, esse sumendum, eumque vel liquidum, vel potius concretum, eâ quantitate quæ sufficiat saturando Acido. Acidum autem speciatim præscribebant, quod *Spiritum Aceti* vocabant, illud scilicet quod prodit in Aceti destillatione, postquam

liquidi tertia pars prior, aquosa nimis debiliorque, excepta est, et antequam pyrogenaeum odorem spiraverit Acidum factum densius, destillatione ad finem vergente.

Hac methodo, ut optimè annotavit D. CHAUSSIER, *Spiritus Mendereri* tenet quoddam saponuli ammoniacalis genus, Oleo Pyrogenaeo et Ammoniae Subcarbonate cons-tans, cui et tonica et diaphoretica vis non immerito forsan tribuitur, quâ non æquè pollet Acetas Ammoniae cum Carbonate Ammoniae puro confectus.

Ad præscriptam Acetatis Ammoniae densitatem, gradumque areometri quintum, facile sub leni calore vaporando adduci potest *Spiritus ipse Mendereri*, etiamsi adhibito Subcarbonate Ammoniae oleoso liquido confectus fuerit. Verum, cùm calore facilis fiat Ammoniae dissipatio, ipsum quoque Acetatem Ammoniae in Pharmacopoliis saepius Acidum inveniri contingit; atque adeò, utendi tempore, ipsum probare convenit cæruleo aquosarum *Crotonis*, *Violarum*, aut *Malvae* tinturarum colore, et, si Acidior fuerit, Ammoniam ex tempore saturare.

In Acetate autem Ammoniae utrovis, quales hic constitutendos indicavimus, ut constat experimentis à D. VAUQUELIN institutis, continetur circiter decima pars tantum Acetatis Ammoniae aquâ omni quantum fieri licet liberi; et hoc ipso in Acetate ratio Acidi Acetici puri ad Ammoniam erit circiter ut 6 ,9 ad 2 ,5, sive ut 7 ,3 ad 2 ,7.

Quam analysim hic loci exponere utile duximus in medicamento usitatissimo, et quod parcè nimium Medici plerique in formulis præscribere solent

4. ACETAS HYDRARGYRI.

(N. R. *Proto-Acetas Hydrargyri.*)

R. Proto-Nitritatis Hydrargyri.....	60
Aquæ stillate.....	560

Nitratem aquā solve, soluto sali affunde Acetatis Potassae liquidi quantum satis, ut nihil amplius subsidat; effundatur liquor, præcipitus Acetas eluatur plures, et sicetur celeriter.

5. ACETAS PLUMBI IN CRYSTALLOS CONCRETUS, DICTUS SACCHARUM SATURNI.

R. Oxidi Plumbi semivitrei <i>Lithargyrum</i> dicti...	1,000
Acidi Acetici stillatiū quantum ad saturationem requiriatur.	

Vaporet liquor donec pellicula supernatet, et loco frigido reponatur, ut Crystalli concrecent; residuus liquor vaporet denuo similiter, reponaturque; idque tandiū iteretur, donec Crystalli nullæ possint concrescere.

6. SUB-ACETAS PLUMBI LIQUIDUS.

(N. R. *Sub-Acetas Plumbi.*)

R. Acetatis Plumbi in crystallos concreti partes..	3
Aquæ stillatae circiter partes.....	9

Excipientur pelve Cupræ, et leni calore crystalli solvantur; adde
 Oxidi Plumbi semivitrei fusi.....
 Bulliant, spatulâque interea exagitentur, donec oxidum sit solutum, et liquoris densitas æquet 30 in areometro

gradus; frigescat liquor, coletur, et vasis excipiatur accuratè clausis.

Ad hunc densitatis gradum ubi devenit hic Sub-Acetas, vulgari nomine *Extractum Saturni* audit.

Cujus si uncia semis, vel..... 16

Solvatur in Aquæ stillatæ libris duabus, vel..... 1,000

Additis Alcoolis (12=22 B⁴) uncisi duabus, vel.. 64

Habebitur solutio dicta vulgo *Aqua Vegeto-Mineralis*.

Si aquâ vulgari eadem pararetur, lactesceret plerumque, verso partim aut in Carbonatem, aut in Sulfatem Plumbi, Plumbi Acetate, et parte aliquantulâ Acetatis Calcis in ipsius locum aquâ solutâ.

5°. TARTRATES.

1. TARTRAS ACIDULUS POTASSÆ PURUS.

(N. R. *Super-Tartras Potassii.*)

R Tartratis aciduli Potassæ venalis... quantum opus erit.

Solvatur in aquæ bullientis sufficienti quantitate; liquor coletur, ut aliena admixta quibus inquinatur excludi queant; tunc albuminis ope liquetur, despumet, per pannum trajiciatur, ut Crystalli concrescant.

2. TARTRAS ACIDULUS POTASSÆ SOLUBILIS, ADMIXTO ACIDO BORACICO.

R Tartratis aciduli Potassæ puri in pulverem triti..... 210
Acidi Boracici..... 50
Aquæ stillatæ..... 20
Acidum Boracicum et aquam simul misce in argenteo

caldario. Galescant, simulque exagitentur spatulâ. Ubi satis incauerint, partiè et per vices addatur Tartras acidulus, semper agitando; omnia sic commixta mirè liqueſcent, et eodem calore ad siccitatem deducta pulverulenta evadent; tunc hypocauſti calore ad perfectam siccitatem perducantur, et terantur in pulverem tenuissimum, in vase perfectè obtutato asservandum.

5. TARTRAS POTASSÆ, OLM *SAL VEGETABILE*.

(N. R. *Deuto-Tartras Potassii.*)

R. Tartratis aciduli Potassæ, ... *quod volueris.*
Bulliat cum Aquæ pluvialis..... *quantum sufficit.*
Tum adde Sub-Carbonatis Potassæ quod requiritur ad plenam saturationem.
Bulliant leviter; liquor coletur, vaporet, donec notet in areometro gradus 45. Tunc sub aëre modicè calido quiescat, ut sensim Crystalli concrescant.

4. TARTRAS POTASSÆ ET SODÆ OLM *SAL POLYCHRESTUM SOLUBLE*, VULGÒ *SEL DE SEIGNETTE*.

(N. R. *Deuto-Tartras Potassii et Sodii.*)

R. Tartratis aciduli Potassæ..... 200
Solve in Aquæ pluvialis..... 640
Tum adde
Sub-Carbonatis Sodæ circiter. 160
Vel quantum sufficit ad plenam saturationem.
Solutio coletur, vaporet ad 55 gradus, ut sensim refri-
gescendo concrescant crystalli; quas, si res postulabit, ite-
ratâ solutione priores obtinebis.

5. TARTRAS POTASSÆ STIBIATUS, VULGÒ TARTARUS
EMETICUS.

(N. R. *Deuto-Tartras Potassii et Stibii.*)

R. Oxidi Stibii Sulfurati vitrei supra porphyriten laevigati.....	160
Tartratis aciduli Potassæ.....	240
Fiat pulvis excipiens vase fictili aut potius ar- genteo cum aquæ purissimæ.....	quod sufficit.
Bulliant per semi-horam, addendo identidem aquam fer- ventem. Liquor tepidus coletur; vaporet in cymbio por- cellaneo ad siccitatem usque; residua post vaporationem materies aquâ bulliente solvatur, vaporetque denuò, donec notet 20 gradus; seponatur ut concrescant crystalli, quas hac methodo omnino puras obtinebis.	

6. TARTRAS HYDRARGYRI.

(N. R. *Proto-Tartras Hydrargyri.*)

R. Proto-Nitratis Hydrargyri.....	20
Solvatur in Aquæ stillatae.....	160
Liquori colato adde sensim Tartratem Potassæ aquâ so- lutum, addendoque pergas, donec nil amplius subsidat. Prä- cipitatus pulvis, Hydrargyri Tartras, effuso liquore, frigidâ afflatim eluatur, siccetur et servetur ad usum.	

7. TARTRAS POTASSÆ ET FERRI LIQUIDUS, OLIM TINC-
TURA MARTIS TARTARISATA.

(N. R. *Tartras Potassii et Ferri.*)

R. Scobis Ferri puræ et nitidæ.....	64
Tartratis aciduli Potassæ.....	160

Conjice in ollam ferream, amplam; adde tantum aquae pluvialis purissimae, quantum sufficiet ut fiat massa mollis, per viginti horas seponenda.

Tum affunde

Aqua pluvialis 200

Bulliant per duas horas, identidem agitando et aquam ferventem addendo; postquam ebullire cessaverit, paululum quiescat liquor, et qui purior supernabit transfundatur; coletur vaporetque, donec gradus 52 attigerit; tum adde Alcoolis (26=56 B°) .. 10

Serva ad usum.

Ex hoc liquore paratur *Extractum dictum Martis*, si vaporat in Extracti densitatem.

8. TARTRAS POTASSÆ ET FERRI, OLIM TARTARUS CHALIBEATUS SOLUBILIS.

(N. R. Tartras Potassii et Ferri.)

R. Tartratis Potassæ in pulverem triti..... 40
Tartratis Potassæ et Ferri liquidi (*Vide supra*, n° 7) 160

Misceantur et vaporent simul igne leni in vase ferreo ad siccitatem; residuum sal in vase probé obturato serva.

N. B. Non erit multum absimile sal, quod parari potest, si Tartratem Potassæ et Ferri liquidum, servatâ eâdem ratione, miscueris cum Tartrate Potassæ et Soda. Verum hoc non æquè liquecit (N. R. *Tartrates Potassii, Sodi et Ferri*).

9. TARTRAS POTASSÆ ET FERRI SOLIDUS, VULGO GLOBULI MARTIALES, DICTI NANCEIANI.

R. Scobis Ferri supra porphyriten levigatæ.... 500

Tartari de Vino rubri in pulverem tenuissimum triti.....	1,000
Alcoolis (8=18° B°).....	<i>quantum satis.</i>

Coeant omnia in pullem lentè diffuentem, syrapi instar spissioris, excipiendo vase laventino aut sicili crustâ vitreâ obducto, deinde per quinque sexve dies seponendam sub aëris modico tempore, et de die pluries exagitandam.

His ita peractis, igne supposito, incalescat circiter ad gradum 60 aut 64 Reaumur, moveaturque si pius spatulâ matieres; atque ubi mellis instar densioris vaporando erit inspissata, novâ Alcoolis ejusdem notæ copiâ diluatur, iterumque et inspissetur et diluatur, et tandiù idem repetatur, donec massa, amissò omni metallico splendore, nigrescat penitus. Tunc temporis, non jam addito Alcoole, vaporare perget, donec, in massam redacta plasticam manibusque tractabilem, informari possit in globos, quorum singuli æquabunt grammata circiter aut duo et triginta, aut sexaginta quatuor, sive unciam unam duasve; in tepidario lentè exsiccandi. Sic parati isti globi non jam fissuris, ut saepius fit, deturpabuntur.

6°. PHOSPHATES, CARBONATES, MALATES, ARSENITES.

1. SUB-PHOPHAS SODÆ.

(N. R. *Sub-Phophas Sodii.*)

R. Ossium donec albescant exustorum, et in pul-	
verem contritorum	1,500
Acidi Sulfurici (66°).....	900
Ossium pulvis diluatur in Aquæ communis.....	5,000
Tunc super affunde Acidum, omniaque moveantur spatulâ	

ligneā, ut misceantur intimè. Reponantur deinde per aliquot dies, additā præterea aquā, quantum sufficere videbitur.

Liquorem deinde cola, et qui pulvis supererit insuper eluator; liquor prior, et is qui de loto pulvere cessit, unā misceantur, vaporent ad syrapi densitatem, aquā deinde diluantur, colentur, ut auferatur qui præceps cessit Sulfas calcis. Tunc liquor, cui solutus inest Phosphas Calcis acidus, addatur Sub-Carbonas Soda, eoque saturetur plenè superque. Atque ubi Phosphas Calcis Soda exclusus omnis subsederit, elutriatus liquor calescat, coletur, vaporet donec gradus 25 attigerit, et seponatur ut crystalli concrescant, quas solutas iterū habebis deinde priores.

Si, post depositas primò Crystallos, acidum adhuc sapiat, Sub-Carbonate Soda saturetur liquor; si verò alkalinus deprehendatur, addito Phosphate Calcis Acido, mitescat.

2. CARBONAS ZINCI.

R. Sulfatis Zincī purissimi..... 100
 Solve in Aquæ stillatæ servidæ..... 1,000
 Cola et instilla paulatim Carbonatis Soda in Aquā soluti..... quantum sufficiet,
 ut Carbonas Zincī præceps subsidat; pulverem album præcipitatum, probè elutum et siccatum, serva ad usum.

3. MALAS FERRI.

(N. R. Proto-Malas Ferri.)

R. Scobis Ferri suprà porphyriten levigatæ.... 500
 Succi de Malis acidulis (*Malus communis*)..... 2,000
 Misceantur intimè, et per triduum digerantur in vase vitroclauso, sub calore 50° (57,5 centig.); sensim deinde incales-

cant et modico calore vaporent ad dimidias. Coletur liquor, et balneo maris, clauso vase, vaporet in extracti spissitatem. Quem sic addensatum serva ad usum vitreis in vasis accuratè clausis.

4. ARSENITES POTASSÆ.

ET LIQUOR ARSENICALIS dictus FOWLERI.

(Ph. Lond., pag. 46, Ed. 1809 in-18.)

(N. R. *Arsenias Potassii.*)

R. Oxidi Arsenici albi, seu Acidi Arseniosi (N. R. <i>Protoxidum Arsenici</i>) in pulverem redacti.	5
Sub-Carbonatis Potassæ.....	5
Aquaæ stillate purissimæ.....	500
Misceantur accuratè, bulliantque simul in cymbio vitreo, donec Acidi Arseniosi nihil non solutum su- persit. Liquori frigefacto adde	
Alcoolati de Melissâ compositi.....	16
Tunc super addatur Aquaæ tantum quantum suffi- ciet, ut liquoris totius pondus æquet.....	500
Ratio Arsenitis Potassæ ad totum liquorem erit $\frac{1}{50}$. Guttæ adeo 72, quarum pondus æquat grana 50, tenent Arsenitis Potassæ granum unum.	
<i>N. B.</i> Nulli requirenti hic liquor concedendus est, nisi ex legitimâ præscriptione justoque chirographo.	

IV. SULFURETA.

DE SULFURETIS.

Sulfureta vocantur composita quædam ex Sulfure, quod

Metallis, Terris, aut Alcalibus chymicā affinitate consociatur.

Multa ex his, Metallica præsertim, ex ipsis Terræ visceribus aliquandò effodiuntur adeò sincera, ut eā præparatione tantum indigeant, quā materie, cui inhærent, excussā liberentur. Verūm, ut plurimūm, solertissimam requirunt analysim, operationumque seriem multiplicem ut pura et usui aptiora evadant.

Prætereà Metallica Sulfureta arte quoque chymicā confici queunt. Ipsorum confectione magnis in officinis, magno apparatu perficitur imprimis; atque inde venalia prostare solent.

Verūm Sulfureta Alcalina et Terrea à Pharmacopœis ipsis eā industriā parari debent, quæ mox præscribetur.

Metallica quidem Sulfureta plerumquè paucis admodūm cautelis indigent ut intemerata asserventur, ut potè parūm in aëre mutabilia; alkalina verò et terrea, quæ facilè ad aëris contactum immutantur, yasis includenda sunt perfectè obturatis.

Inter Metallica, quatuor tantum hodie dūm aut inter medicamenta recensenda sunt, aut quibusdam compositis admiscentur.

Talia habentur,

Sulfureta Arsenici flavum rubrumque, vulgò venalia.

Sulfureta Hydrargyri rubrum nigrumque. Rubrum inter vulgò venalia haberri potest, sed præstat arte factum à Pharmacopœo. Nigrum semper arte factum habendum est.

Sulfuretum Stibii, vulgò venale.

Ferri Sulfuretum arte factum habetur, aut fusis simul Sulfure et Ferro, aut quod residuum est post præparatum Hydrargyrum ex Sulfureto rubro purum (*V.* pag. 212).

1. SULFURETUM HYDRARGYRI NIGRUM, VULGÒ ÆTHIOPS MINÉRALIS.

R. Hydrargyri puri.....	80
Sulfuris sublunati.....	160

Terantur simul in mortario marmoreo, pistillo vitreo; et sic perge, donec nullatenus splendeat Hydrargyrum, mixta que nigrum præferant colorem.

N. B. Temporis lapsu pulvis iste nigrior fiet; quæ nota est intimioris Hydrargyrum inter Sulfurum connubii. Indè quoque sequitur vetustiorem hunc pulverem virtutibus frui non omnino iisdem quibus recentior.

Sulfuretum idem alio quoque modo parari valet. Nempe fuso in trullâ ferrea sulfure, si Hydrargyrum quam tenuissime divisum inspergas, cum videlicet pelle præparata Rupi-capræ (*peau de chamois*) inclusus, per poros trajicitur pluitque Hydrargyrum; tunc Sulfuris fusi contactu cum ipso coalescit, præsertim urgente pistillo assidue adactus, aut ferrea spatulâ, donec materies omnis, igne amoto, friguerit.

Verum hâc methodo paratum Sulfuretum in usus internos non adhibetur: vulgò anteponitur illud quod terendo tantum, nec mediante igne, confectum est.

2. SULFURETUM HYDRARGYRI RUBRUM, VULGÒ CINNA-BARIS.

Vulgò venale prostat hoc Sulfuretum; at enim, si Pharmacopœus illud ipse sibi parare prætulerit, sequenti me-

thodo uti conveniet; quam, ut fama est, adhibere solent Batavi.

R.	Sulfuris sublimati et loti.....	150
	Hydrargyri puri.....	1,080

Incalescant simul in vase ferreo medio criter alto, fundo complanato, intus expolito, calorque sufficiat ut Sulfur liquatum fluat. Interea moveantur continuò Hydrargyrum et Sulfur, ne recusent consociari, prae ponderis differentia. Elapo horae quadrante, subducto igne, frigescat matres, coloris tunc nigri; que in pulverem trita projiciatur illico in crucibula igni imposita; quibus sensim incalcentibus demum erumpet flammat obscurè violacea; quæ ubi cessaverit, tegentur crucibula tegminibus ferreis. Sic continuato igne Cinnabaris sublimabitur totus.

3. HYDROSULFURETUM RUBRUM STIBII SULFURATI,
VULGO KERMÈS MINERALE.

R.	Aquæ pluvialis.....	1,280
	Bulliat ad expellendum aërem ipsi natura immixtum, quo discusso, solve	
	Carbonatis Soda.....	128
	Liquor bulliat per horam dimidiam, spatulaque lignea agitetur, admiscendo	
	Sulfureti Stibii in tenuissimum pulverem triti....	6

Liquor coletur fervens; colo vas supponatur tenens aquam tepidam, ex qua prius bulliendo aër exclusus fuerit; in eam deciduus ubi excipietur liquor, subsidet pulvis obscurè ruber; aqua ipsa, ubi refringuit, transfundatur seponaturque; pulvis autem, supra telam densioris textus expansus, eluatur affusâ identidem aquâ purâ, frigidâ primùm, deinde

calente, et cuius aër bulliendo prius exclusus erit; idque tandem iteretur, donec aqua insipida exstillet. Prælo subjiciatur pulvis, ad aquam exprimendam; qui demum, penitus celeriterque in umbrâ exsiccatus, servabitur in vase luci impervio.

Nota. Kermès eodem modo parari quoque potest mediante Sub-Carbonate Potassæ; verum multi illum anteponunt qui mediante Sodaæ Sub-Carbonate preparatus est; hunc scilicet magis sibi constare arbitrantur.

4. HYDROSULFURETUM LUTEUM OXIDI STIBII SULFURATI, VULGO SULFUR ANTIMONII AURATUM.

R. Liquoris, ex præcedenti operatione, posito Kermete residui..... *quantum opus est.*
Cui sensim instillando adde:

Acidi Acetici (5g)..... *quantum sufficiet.*

Pergasque donec cesseret subsidere pulvis luteus, qui, aquâ stillata perfectè elutus et exsiccatus, in vase vitro ser-vandus est.

5. SULFURETUM POTASSÆ.

R. Sulfuris sublimati..... 100
Sub-Carbonatis Potassæ exsiccati..... 200
Misce simul, et igne sensim aucto, liquefiant in *matratio*.
Materies fusa, cum refrigeruerit, rupto *matratio*, diligenter in vase perfectè obturato asservabitur.

Arte simili obtinentur

Sulfuretum Sodaæ.	.....
Sulfuretum Calcis.	.....

6. SULFURETUM AMMONIÆ HYDROGENATUM, AUT HYDROSULFURETUM AMMONIÆ, vulgo LIQUOR FUMANS BOYLII.

(N. R. *Hydrosulfas Ammoniae Sulfuratus.*)

R	Calcis in pulvere tritæ.....	160
	Muriatis Ammoniæ.....	160
	Sulfuris sublimati.....	80
Misceantur intimè et ingerantur in retortam fictilem sili-		
ceam loricatam. Aptato huic excipulo, additoque vase		
intermedio, atque inserto tubo incurvo, cuius crus inferius		
aqua immergatur, destillent leni igne. Transibit liquor,		
olei instar fluens, colore ex rubro luteo, aut qualis est inten-		
tus Aurantiorum color, vapores emittens fetidos, quem		
scravabis in vase perfectè obturato.		

7. SULFITES SODÆ SULFURATUS.

(N. R. *Deuto-Sulfites Sulfuratus Sodii.*)

R	Vas habeatur in quo solvantur	
	Sub-Carbonatis Sodæ.....	520
	In Aquæ purissimæ.....	640
	Admisceanturque	
	Sulfuris sublimati.....	40
Huic liquori immergatur crus unum tubi inflexi,		
cujus altera pars aptabitur collo retortæ fictilis sili-		
ceæ tubulatæ.		
	In retortam ingerantur	
	Hydrargyri	640
	Acidi Sulfurici (66%).	800

Igne retortæ supposito, impositâque fornice, dum solvitur Acido Mercurius, sese expediet Gaz Acidum Sulfurosum, et Carbonati Sodaæ aquâ soluto Sulfurique miscetur; quod, continuato igne, tandiù fiet, dum, peractâ solutione, nullum amplius gaz emanabit. His peractis, Aqua tenebit solutum Sulfitem Sodaæ Sulfuratum. Postquam aliquantis per bullierit, cōletur liquor, vaporet modico calore, lentèque frigescat, ut sal in justæ formæ crystallos possit concrescere.

Qui superest in retortâ Hydrargyri Sulfas inservire valet ad parandum Sulfatēm Hydrargyri Oxygenatum, vulgo *Turbith mineralē*, ut suo singula loco exposita sunt.

Potest tamen in Hydrargyri locum suffici Carbo, cuius satis erunt partes 200, eādem ceterorum ratione servatâ.

V. SAPONES.

1. SAPO EX SODA AMYGDALINUS, VULGO *SAPO MEDICALIS AMYGDALINUS*.

R •	Sodaæ liquide (quam causticam dicunt, seu Saponariorum Lixiviam) notantis 36 g.	100
Olei Amygdalini recentis.....	210	
Oleum excipiatur vase faventino aut figulino, et ipsi per partes admisceatur Soda, quæ simul spatulâ ex ligno albo confectâ agitetur, donec oleo itâ coeat, ut simul concrescant, modicâ partium cohærentiâ; quod intrâ paucos dies contingere solet.		

Tunc in formas aut Chartaceas, aut è ligno albicante confectas, chartâ intus obductâ, Sapo adhucdūm mollior

dividitur; in quibus demum solidescit. Tunc exemptum serva ad usum.

N. B. Hic Sapo non aptus est ad usus medicos nisi bimestris.

Simili modo parari potest

Sapo ex Olivo.

2. SAPO EX OLEO TEREBINTHINÆ VOLATILI ET POTASSA, SEU STARKEYANUS.

Cum ægrè admodum oleis volatilibus quibuscumque Potassa societur, atque, ubi demum operosè coaluit, facile hic Sapo, resoluto partium nexu, prorsùs immutetur, sequenti modo præstat ipsum parari:

R. Sub-Carbonatis Potassæ penitus exsiccati,
Olei volatilis de Terebinthinâ stillatii,
Terebinthinæ Venetae..... a' partes aequales.
Teratur Sub-Carbonas in mortario marmoreo, pistillo
vitreo, ipsique admisceatur oleum volatile, ac deinde Ter-
ebinthina. Quæ, ubi in debitam spissitudinem coaluere,
suprà porphyriten levigentur, sapoque sic paratus in vase
faventino asservetur.

Hoc modo confectus Sapo iste, in extracti densitatem
consistit, homogenæus perstat, nec temporis lapsu immuta-
tur, caretque vitiis quæ sat citò contrahit sapo vulgari me-
thodo confectus Starkeyanus.

Cætera olea volatilia, si saponis formâ ipsis placeret uti,
Saponi amygdalino determinatâ dosi possunt admisceri.

3. SAPO CALCAREUS, VULGO LINIMENTUM OLEOSO-CALCAREUM.

R. Aquæ Calcis recenter paratae.....	800
Olei Amygdalarum dulcium.....	100
Misce accuratè simul agitando.	

N. B. Oleum Calci mixtum aquæ innatabit, atque inde eximi potest in usus medicos. Sapo iste ex tempore tantum parandus est, pro rei necessitate. Extus præcipue, et ad ambusta usurpatur.

4. SAPO AMMONIACALIS, VULGO LINIMENTUM VOLATILE, SEU AMMONIACALE.

R. Ammoniæ liquidæ gradum 22 notantis.....	16
Olei Amygdalarum dulcium.....	128

Misce, agitando in phialâ probè obturata, et fiet Linimentum in quo Ammoniæ ratio erit ad Oleum ut 1 ad 8. Iste Sapo temporis tractu lentescere, atque etiam potest demum in massam mollem, nec jam diffluentem, addensari.

5. LIQUOR EX AMMONIA OLEO SUCCINI VOLATILI
COMMIXTA VULGO AQUA LUCIÆ DICTUS.

R. Olei succini destillando depurgati (<i>rectificati</i>).	12
Balsami seu resinæ Meccanæ.....	8
Alcoolis (26 = 56 B°).....	500
Digerantur per quatriduum et sic fiat tinctura.	

Tum

R. Tincturæ prædictæ.....	1
Ammoniæ liquidæ (20°).....	16

Tincturam Ammoniæ instilla. Admissâ tincturâ liquor lactescet, agitandus ut commisceantur, oleo in Saponulum verso, et non tam

soluto quam diluto, quibus constat aqua dicta *Luciae*, quam servabis adusum.

Quidam tinturæ aliquantulum saponis addunt Amygdalini, ut olei solutio in Ammoniâ plenius absolvatur.

6. SAPO EX MEDULLA BOVINA, AMMONIACALIS, CAMPHORATUS, vulgo BALS. OPODELDÖCH.

Paratur primò Sapo animalis de Medullâ Bovinâ sequenti modo.

R. Medullæ Bovinæ, ut jam dictum est (pag. 8),	
præparatæ	500
Potasse liquidæ (v. pag. 208).....	250

Misceantur et simul liquecant igne leni, spatulâque moveantur, donec intimè mixta coalescant in Saponem aquâ omnino solubilem.

Quo facto, solvatur Sapo iste	
In Aquæ bullientis	2,000
Addaturque soluto	
Muriatis Soda.....	180

Soluti in Aquæ stillatae.....	1,000
-------------------------------	-------

Sapo brevi præceps agetur; idem frigefactus, abjectâ aquâ, per linteum exprimendo transadigatur et sicetur, dividaturque ut erit opus.

Hic est *Sapo ex Medullâ Bovinâ*.

Tum ex ipso hoc Sapone parabitur Sapo Ammoniacalis Camphoratus sequenti modo.

R. Saponis de Medullâ Bovinâ.....	64
--	----

Alcoolis purissimi (26=56 B°).....	576
------------------------------------	-----

Aquæ de Thymo stillatæ.....	64
-----------------------------	----

Camphoræ purissimæ.....	24
-------------------------	----

Sapo in frustula concisus ingeratur in vas ampullatum	
---	--

longioris colli (*matratium*), cæteris admixtis, Vasis ostium vesicâ obductâ innexâque contegatur. Vesica autem acu pertundatur, ut aëri pateat exitus. Hæc mistura deinde liquefat balneo maris, calidaque percoletur, et ubi paulisper refri-guerit, ipsi admisceantur.

Oleorum volatilium

Rosmarini.....	6
Thymi.....	2
Ammoniae liquidæ.....	8

Sic paratum Saponem *Opodædoch* affundere solent in lagunculas cylindricas, ore latiori patentes.

Potest etiam idem Sapo parari ex *adipe poreino* sive *ar-vinâ*, paratâ ut dictum est de *Medullâ Bovinâ*.

N. B. Causticus idem et vesicans fit vulgo apud Germanos, auctâ tantum ratione Ammoniæ. Hanc autem præcipue sibi comparant ex Muriate Ammoniæ, ope Subcarbonatis Potassæ, admixto ad destillationem Alcoole purissimo; et Ammoniam sic paratam vocant *Liquorem Ammoniæ vinosum*.

7. SAPONES RESINIS MEDICATI.

R. Resinae Jalape,

Aut Scammonii,

Aut alijs cuiusvis.....

8

Saponis Amygdalini.....

16

Solvantur in Alcoolis (22 = 52 B°) sufficienti quantitate.

Vaporet deinde Alcool; residuaque materies inspissetur in extracti densitatem.

Hujus Saponis grana tria tenebunt Resinæ granum unum.

VI. AQUÆ MINERALES ARTE FACTÆ.

Cum, teste medicorum multorum experientiæ, manifestum sit multis in casibus Aquas, seu solutiones aquosas mineralium arte factas, non carere virtutibus, quibus ipsi nobilitantur fontes Aquarum Mineralium, quas passim diversis in locis scaturientes objicit Natura, non inutile visum est hic quædam subjcere de methodo, quæ non absimiles omnino naturalibus aquas ars chymica parare consuevit.

Paucas hic in exemplum attulisse sufficiat ex præcipuis et frequentiū usitatis : ex his nempè facile et alias plures conficiendi methodus innotescet, pro singularum naturā analyseos ope perspectā.

Cæterūm hic non tam Naturam æmulari, quam ad eam, quantum fieri potest, proprius accessisse animus est, et non omnes, sed præcipuas, quibus indiget Medicina, attingere naturalium aquarum virtutes.

Aquas arte factas hic dividimus
in Aquas acidulas ;

Aquas acidulas salinas ;

Aquas acidulas martiales, seu Ferrum tenentes
solutum ;

Aquas hydro-sulfuratas.

1. AQUA ACIDULA SIMPLICIOR.

Ru. Primūm Gaz Acidi Carbonici, arte jām descriptā parati (*vide p. 201*), tantū quantum pro opere conficiendo requiritor : Tunc, ope antiae comprimentis, ad dolio-
lum Aquā stillatā ferē plenum aptatae, gaz in dolium adiga-

tur eā copiā, quae in aëre libero quinquies Aquæ mensuram æquare valeat; post viginti quatuor horas, quām celerrimè in lagenas urgeatur aqua sic parata, illicè diligentissimè obturandas, obturaculo citò resinā liquatā obducendo. Lagenā autem singula sit circiter 650 grammatum, aut unicarum plūs quām viginti capax. Supinæ in cellis subterraneis reponantur ad usum.

AQUÆ ACIDULÆ SALINÆ.

2. AQUA VICIENSIS (DE VICHY).

R• Aquam acidulam, receptā Gaz Acidi Carbonici duplā mensurā prægnantem..... *quantum opus erit.*

Solve

Pro Aquæ istius unciis viginti et semis, vel	650 gram.
Sub-Carbonatis Soda grana triginta duō, vel	1 ,6
Sulfatis Soda grana sexdecim, vel.....	0 ,8
Muriatis Soda grana quatuor, vel.....	0 ,2
Sub-Carbonatis Magnesiæ granum semis, vel	0 ,025
Muriatis Ferri grani unius quartam partem, vel.....	0 ,0125

Sales primū in lagenam justæ capacitatis ingerantur; in ipsam deindè urgeatur Aqua acidula; obturetur illicè et diligenter lagena servetur in frigidario.

Simili artificio parandæ sunt

Aquæ sequentes, variâ pro variis admissâ salium
quantitate, scilicet.

3. AQUA SELTERANA.

(DE SELTZ OU SELTER.)

R• Pro Aquæ acidulæ, quintuplā Gaz Acidi Carbonici

mensurâ medicatæ , uncis viginti et semis,	650	gram.
vel.....		
Sub-Carbonatis Soda grana quatuor, vel.	0 ,2	
Sub-Carbonatis Magnesiæ grana duo , vel.	0 ,1	
Muriatis Soda grana viginti duo , vel....	1 ,1	
Cætera ut supra peragantur.		

4. AQUA SEDLITZENSIS.

(DE SEDLITZ.)

1°. Debilior.

R Aquæ acidulæ, Gaz Acidi Carbonici trïplici mensurâ prægnantis, uncias viginti et semis, vel.... 650 gram.

Sulfatis Magnesiæ circiter drachmas duas ,		
vel.....	8 ,0	

Muriatis Magnesiæ grana octodécim , vel..	0 ,9	
---	------	--

2°. Saturatiōr.

Si Saturatiōrem , naturalique propriem
velis , augenda est ratio sulfatis Magnesiæ et
pro Aquæ acidulæ uncii viginti et semis , vel.. 650

Solvantur Sulfatis Magnesiæ drachmæ qua-		
tuor , vel.....	16	

Muriatis Magnesiæ grana triginta sex , vel.	1 ,8	
---	------	--

N. B. Aqua Sedlitzensis naturalis Acidò Carbonico aut nullo feta est , aut paucissimo ; et talis facilè parari potest , solutis in Aquâ simplici Sulfate Magnesiæ et Muriate. Verum usus apud nos invaluit Aquam acidulam ad solvendum Sulfatē adhibendi , undè et ingrata minus hæc Aqua , et ventriculo videtur esse amicior. Idem fieri etiam solet in aliis omnibus salinis Aquis conficiendis.

5. AQUA BELLILUCANA.

(DE BALARUC.)

R Pro Aquæ acidulæ, Gaz Acidi Carbonici duplā men-	
surā prægnantis, unciis viginti et semis, vel...	650 gram.
Muriatis Sodaæ drachmam unam et semis,	
vel.....	6
Muriatis Calcis grana octodécim, vel.....	0 ,9
Muriatis Magnesiæ grana sex et quinqua-	
ginta, vel.....	2 ,8
Carbonatis Magnesiæ granum unum, vel ..	0 ,05

6. AQUA BORVONENSIS.

(DE BOURDONNE - LES - BAINS.)

R Pro Aquæ acidulæ, duplā Gaz Acidi Carbonici men-	
surā prægnantis, unciis circiter viginti et se-	
mis, vel.....	650 gram.
Muriatis Sodaæ circiter drachmam unam,	
vel.....	4 ,0
Muriatis Calcis grana decem, vel.....	0 ,5

AQUÆ ACIDULÆ MARTIALES.

7. AQUA SPADANA.

(DE SPA.)

R Pro Aquæ acidulæ, quintuplici Gaz Acidi Carbonici	
mensurā medicatae, unciis circiter viginti et	
semis, vel.....	650 gram.
Sub-Carbonatis Sodaæ, grana duo, vel...	0 ,1
Muriatis Sodaæ, granum unum, vel.....	0 ,05
Sub-Carbonatis Magnesiæ grana quatuor, vel	0 ,2
Sub-Carbonatis Ferri granum unum, vel.	0 ,05

8. AQUA PYRMONTANA.

(DE PYRMONT.)

R. Pro Aquæ acidulæ , quintuplici Gaz Acidi Carbonici	
mensurâ prægnantis, unciis circiter viginti	
et semis , vel.....	650 gram.
Muriatis Soda grana duo , vel.....	o ,1
Sulfatis Magnesiae grana octo , vel.....	o ,4
Carbonatis Magnesiae grana duodecim , vel..	o ,6
Carbonatis Ferri granum unum , vel.....	o ,05

AQUÆ HYDROSULFURATÆ.

9. AQUA HYDROSULFURATA SIMPLEX , SEU *AQUA HEPATICA*.

R. Sulfureti Ferri.....	1,000
Acidi Sulfurici (66 gr).....	2,000
Diluatur acidum in aquæ stillatæ.....	4,000

Sulfuretum autem in pulverem tritum ingeratur in phialam vitream.

Cui aptetur apparatus vasorum Woulfianus quinque aut sex lagenis constans aquâ plenis sat capacibus , quarum ultima teneat duo et triginta circiter Potassæ puræ grammata in Aquæ kilogrammate uno soluta , sive unciam unam pro libris duabus. Acidum per vices Sulfureto affunde , ut gaz prodeat Hydrosulfuratum , quod sic , post saturatam priorum laguncularum Aquam , Potassâ mediante , in ultimâ lagunculâ detinebitur , nec tetro odore Officinam inficiet. Aqua autem hujus ultimæ lagenæ abjicitur , ut inutilis.

N. B. Aqua , barometro intrâ centimetrâ 76 stante , Gaz Hydrosulfurato maximè satura , istud non ultrâ mensuram sibi ipsi æqualem absorbere valet. Notandum autem est hanc

Aquam longè esse saturatiorem quām ut inserviat ad usus medicos, imò et dici posse venenatam, adeòque Aquā purā variā ratione esse, pro re natā, diliuendam. Sæpius verò, ut patebit in sequentibus, aquæ hujus mensura una mensurā quadruplici aquæ stillatae erit remiscenda.

10. AQUA BAREGINENSIS.

(DE BARÈGES.)

R Aquæ Hydrosulfuratae saturæ circiter uncias quatuor, vel.....	150
Aquæ puræ circiter libram unam et unciam semis, vel.....	520
Carbonatis Soda grana sexdecim, vel....	0 ,8
Muriatis Soda granum semis, vel.....	0 ,025

Sales ingerantur in lagenam justæ capacitatis, deinde affordantur Aqua et Aqua Hydrosulfurata; obturentur lagenæ diligenter et serventur ad usum.

In hâc misturâ Aqua tota tenebit gaz Hydrogenii Sulfurati quintam partem suæ ipsius mensuræ.

Eadem methodo sequentes Aquæ confici debent, scilicet :

11. AQUA BONNENSIS.

(DE BONNES.)

R Aquæ puræ circiter libram unam et unciam semis, vel.....	520
Aquæ Hydrosulfuratae circiter uncias quatuor, vel.....	150
Muriatis Soda grana triginta, vel.....	0 ,15
Sulfatis Magnesiæ granum unum, vel....	0 ,05

12. AQUA AQUISGRANENSIS.

(d'AIX-LA-CHAPELLE.)

R. Aquæ puræ circiter libram unam et	
unciam semis, vel	520
Aquæ Hydrosulfuratae circiter uncias qua-	
tuor, vel.....	130
Carbonatis Soda grana viginti, vel.....	1 ,0
Muriatis Soda grana novem, vel.....	0 ,45

13. AQUA ACIDULÀ HYDROSULFURATA, QUAM DICUNT
VULGÒ NEAPOLITANAM.

(de NAPLES.)

Juxta methodum DD. TRIAYRE et JURINE.

R. Aquæ Acidulæ, quadruplici Gaz acidi Car-	
bonici mensurâ medicatæ, circiter uncias quindecim	
et drachmas tres, vel.....	492 ,0
Aquæ Hydrosulfuratae uncias quinque et drach-	
manum unam, vel.....	164 ,0
Carbonatis Soda grana circiter octodecim, vel.	0 ,9
Carbonatis Magnesiae grana circiter decem,	0 ,5
Ingestis prius salibus, urgeantur in eamdem lagenam	
Aqua Hydrosulfurata, ac deinde Acidula; et habebitur Aqua	
triplici Gaz acidi Carbonici mensurâ, et insuper Gaz Hy-	
drogenii Sulfurati mensurae unius quartâ parte prægnans;	
quæ, iisdem, quibus cæteræ, cautelis adhibitis, servabitur	
ad usum.	

14. AQUA AD BALNEUM HYDROSULFURATA.

Pro Balneo 640 librarum aut kilogrammatum 320.

R.	Hydrosulfureti Sodaæ liquidi, gradus in Areometro 25 notantis, uncias decem, vel.....	520
	Solutionis salino-gelatinosæ, mox describendæ, uncias quatuor, vel.....	128
	Misceantur simul, et deinde in balnei Aquâ, paulo antè ingressum, agitando et penitus commovendo, dissolvantur.	
	Ipsa autem solutio salino-gelatinosa sequenti modo parari debet.	

15. SOLUTIO SALINO-GELATINOSA.

R.	Aqua stillata libram unam, vel.....	500
	Carbonatis Sodaæ unciam unam, vel.....	52
	Gelatinæ animalis unciam unam, vel.....	52
	Sulfatis Sodaæ unciam semis, vel.....	16
	Muriatis Sodaæ unciam semis, vel.....	16
	Naphthæ ex Petroleo parate grana viginti, vel.....	100
	Misceantur simul.	

N. B. Ratio Hydrosulfureti et liquoris Salino-Gelatinosi
ad aquam Balnei, non eadem semper esse debet; et, pro
varis casibus, varie à Medico definienda est. Neque in me-
tallicis Balnei hujus aqua apparanda est, sed in ligneis tan-
tummodo labris.